

نوزادان نارس

به نوزادانی که قبل از هفته ۳۸ حاملگی بدنیا می آیند نوزادان پره مچور یا نارس می گویند. به طور طبیعی نوزاد در این حالت اندازه و وزن کمتری دارد زیرا وقت کمتری برای رشد درون رحمی داشته است. او زمان کافی برای تکامل اعضاء حیاتی مثل کلیه ها، ریه ها کبد و ... نداشته و مکانیسم تنظیم درجه حرارت بدن او نیز به خوبی تکامل نیافته است و بدن او در زمستان، سرد و در تابستان، گرم می گردد. تغذیه او مشکل بوده، زیرا قدرت و هماهنگی کافی جهت مکیدن ندارد. چنین کودکی به آسانی تحت هجوم عفونت ها قرار می گیرد وسعت مشکلات و ضایعات بستگی به میزان نارس بودن او دارد. نوزادانی که به موقع به دنیا می آیند ولی وزن کمتر از ۲/۵ کیلوگرم دارند را نوزادان کم وزن می گویند. این امر ممکن است به علت تغذیه ضعیف مادر یا عفونت ها یا بیماری های

قلبی و کلیوی باشد اما اغلب علت خاصی پیدا نمی شود. به طور کلی مادران سالم، بیشتر نوزادان با وزن طبیعی در زمان مقرر نسبت به مادران بیمار و سوء تغذیه ای به دنیا خواهند آورد. نوزادان با وزن کمتر، به مراقبت ویژه و توجه خاص به تغذیه و درجه حرارت نیاز دارند از آن ها بایستی به دقت مراقبت شده و از عفونت و سرما محافظت گردند. نوزاد نارس ممکن است نیاز به بستری شدن و مراقبت در بیمارستان داشته باشد. گاهی نوزادان نارس توان یا هماهنگی لازم برای شیر خوردن را ندارند اما شیر مادر برای او لازم بوده بنابراین مادر می تواند شیر خود را با فشردن هاله رنگی نوک پستان با انگشتان دوشیده و به وسیله ی شیشه شیر با سوراخ ریز یا با لوله ای که از طریق بینی یا دهان در معده گذاشته می شود، نوزاد را تغذیه کند. در این زمان نه تنها شیر مادر، بهترین غذا برای کودک

می باشد، بلکه دوشیدن منظم پستان باعث تولید بیشتر و بیشتر شیر گشته و هنگامی که بچه توانایی مکیدن را بدست آورد، می تواند به خوبی و به اندازه ی کافی از پستان تغذیه کند. شروع سریع شیر خشک منجر به قطع شیر مادر و محرومیت نوزاد نارس از شیر مادر و فواید آن می شود. دستگاه گوارش نوزاد بسیار حساس بوده و با شیر مادر مشکل خاصی را نخواهد داشت. هرگونه تلاش بایستی برای شیردهی مادر به نوزاد صورت گیرد. هنگامی که نوزاد نارس به وزن ۲۵۰۰ گرم رسید، مراقبت خاص دیگری را نیاز نخواهد داشت. والدین ممکن است در ابتدا در مورد بلند کردن و بغل نمودن او دچار وحشت شوند ولی پس از مدتی عادت خواهند کرد. این نوزادان ظریف، همانند بقیه نوزادان با وزن بالاتر هنگام تولد، رشد و تکامل پیدا خواهند کرد. آن ها ممکن است حتی افزایش وزنشان سریع تر از بقیه باشد. در ابتدا ممکن است

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
بیمارستان کودکان بهرامی

کد: (۱-۱۰)

مراقبت از نوزاد نارس

به نظر برسد که فعالیت و رشد کمتری نسبت به سایر بچه های هم سن خود دارند، ولی به زودی به حد آن ها خواهند رسید. والدین نبایستی به مراقبت های ویژه از او ادامه داده و علت را ظریف و حساس بودن او عنوان کنند. با نوزاد نارس بایستی پس از طی دوران حساس و حیاتی، همانند یک بچه طبیعی رفتار شود.

مراقبت مادرانه آغوشی چیست و چرا اهمیت

دارد؟

مراقبت مادرانه آغوشی نوعی مراقبت از نوزادان نارس است که در آن نوزاد در تماس پوستی طولانی با مادر قرار می گیرد. این روش قابل استفاده، آسان و موثر برای ارتقای سلامتی و بهداشت نوزادان نارس می باشد. نوزاد را در وسط سینه مادر و در حالت عمودی به صورت سینه به سینه قرار دهید و او را با یک بند محکم ببندید. سر را به یک طرف برگردانید و گردن را در وضعیت کمی